

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 13C/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813213509
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813213509.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s.r.o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 47 150 513, zast. Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711 proti žalovanému: I. C., T. XX.X.XXXX, I. XXXX/XXX, D. T. U., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom Združenie na ochranu občana spotrebiteľa - HOOS, Námestie Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Advokátska kancelária, ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, Svidník o zaplatenie 953,25 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 450,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 97,20 eur od 12.1.2011 do zaplatenia, zo sumy 62,38 eur od 10.2.2011 do zaplatenia, zo sumy 290,77 eur od 10.3.2011 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Čo do zvyšku žalobu z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 953,25 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 97,20 eur od 12.1.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 62,38 eur od 10.2.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 293,27 eur od 10.3.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2,50 eur od 10.4.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 497,90 eur od 10.1.2012 do zaplatenia a trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 24.6.2013 spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, vrátane pohľadávky voči žalovanému. Žalovaný ako záujemca uzavrel s právnym predchodcom žalobcu ako poskytovateľom v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZEK“) zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu (ako podnikom v zmysle § 4 ods. 8 ZEK) žalovanému (ako účastníkovi v zmysle § 5 ods. 7 ZEK). Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať službu, a to najmä uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku podľa zvoleného programu služieb. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúru č. 7101742466, splatnú dňa 9.3.2011, znejúcu na sumu vo výške 293,27 eur, faktúru č. 7113060277, splatnú dňa 9.1.2012, znejúcu na sumu vo výške 497,90 eur, faktúru č. 7102818987, splatnú dňa 9.4.2011, znejúcu na sumu vo výške 2,50 eur a faktúru č. 7100681359, splatnú dňa 9.2.2011, znejúcu na sumu vo výške 62,38 eur, faktúru č. 7011938011, splatnú dňa 11.1.2011, znejúcu na sumu vo výške 97,20 eur. Žalovaný nesplnil

svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy a cenu riadne poskytnutých služieb žalobcovi nezaplatil, resp. nezaplatil ich pomernú časť, čím porušil povinnosti mu vyplývajúce zo zmluvy v spojení so všeobecnými podmienkami. Celková neuhradená suma v čase postúpenia pohľadávka predstavovala sumu 953,25 eur, žalovaný po postúpení nevykonal žiadnu úhradu. Nezaplatením faktúr v lehote ich splatnosti riadne a včas sa žalovaný dostal do omeškania a žalobca má teda nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania až do jej zaplatenia a poukázal na ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia nariadenia vlády SR č. 87/1995.

Opatrovník žalovaného navrhol zamietnuť žalobu v časti, v ktorej si žalobca uplatňuje zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 497,90 eur. Poukázal na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustálenú judikatúru, poukazujúcu na neprijateľnosť zmluvnej pokuty a teda neplatnosť takejto zmluvnej podmienky s tým, že žalobca má zákonom zakázané predmetnú podmienku o zmluvnej pokute používať (§ 53a Občianskeho zákonníka).

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, zmluvou o pripojení, dodatkom k zmluve, faktúrami, vyjadrením žalobcu a opatrovníka a zistil nasledujúci skutkový stav:

Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 2.12.2013 uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovaného, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson CEDAR za cenu 1 euro s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení bola 109 eur a telekomunikačné zariadenie Nokia X3 za cenu 1 euro s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení bola 179 eur. V uvedenom prípade teda žalovaný nebol sankcionovaný len za to, že nezaplatil splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, bola jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím žalovaný porušil jeho povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, keby by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu. Zmluvná pokuta v tomto prípade plní funkciu satisfakčnú (reparačnú). Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nespĺnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu, žalovaný je teda sankcionovaný za to, že nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musel byť jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím by žalovaný prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu. Neplnením záväzku viazanosti zo strany žalovaného vzniká na strane právneho predchodcu žalobcu škoda v sume rozdielu medzi plnou cenou mobilného telefónu a akciovou cenou mobilného telefónu a práve zmluvná pokuta v danom prípade plní paušalizovanú náhradu takto vzniknutej škody na strane žalobcu.

V ďalšom uviedol, že zmluvná pokuta v tomto prípade plní aj funkciu preventívnu, nakoľko podnik chráni pred zneužívaním kúpy telefónu za akciovú cenu zo strany špekulatívnych zákazníkov. Ak má zmluvná pokuta plniť prevenčnú funkciu, jej výška musí byť do určitej miery vyššia ako je skutočná hodnota výhody, ktorú zákazník z toho získava, v opačnom prípade by sa zákazníkovi neoplatilo plniť, nakoľko ich neplnením aj tak získava a nič nestráca. Funkcia zmluvnej pokuty, ako zabezpečovacieho prostriedku, spočíva predovšetkým v tom, že hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby sa včas a riadne pripravil na splnenie zmluvnej povinnosti a potom včas a riadne splnil. Táto hrozba pritom musí byť dostatočne kvantifikovaná na to, aby splnila účel. Je potrebné posudzovať otázku prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty v čase, kedy vznikol zmluvný vzťah medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným. Dohodnutá zmluvná pokuta nezabezpečuje uhradenie faktúr za poskytnuté telefonické služby a jej výška nie je ovplyvnená výškou nezaplatených faktúr za telefonické služby. Výšky zmluvnej pokuty závisí od poskytnutých benefitov v čase uzavretia zmluvy (hodnota dotácie na mobilný telefón, hodnota iných poskytovaných benefitov). Výška zmluvnej pokuty je teda závislá od rizika, ktoré môže právny predchodcov žalobcovu vzniknúť v prípade, ak žalovaný načerpá všetky benefity a nezaplatí právny predchodcov žalobcu žiadnu platbu. Žalovaný mal možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty, a to tým,

že mal možnosť výberu do akého zmluvného vzťahu s právnym predchodcom žalobcu vstúpi, mal možnosť výberu medzi zmluvou o pripojení bez kúpy akciového telefónu alebo zmluvy o pripojení s kúpou akciového mobilného telefónu, zároveň mal na výber, aký mobilný akciový telefón si kúpi a aká bude dotácia zo strany žalobcu na kúpnu cenu tohto telefónu. Výška ceny mobilného telefónu totiž ovplyvňuje v značnej miere aj výšku zmluvnej pokuty, žalovaný si nemusel ani mobilný telefón vybrať, čím by výška zmluvnej pokuty bola značne menšia, resp. žiadna. Žalovaný bol uzrozumený s tým, že ak sa rozhodne pre kúpu akciového telefónu a v závislosti od výberu konkrétneho telefónu bude závisieť aj výška jeho zmluvnej pokuty pre prípad porušenia jeho záväzkov, teda žalovaný mal pri dohodnutí výšky zmluvnej pokuty značnú účasť a nie je pravdou, že nemal možnosť výšku zmluvnej pokuty ovplyvniť a poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/39/2011.

Ďalej žalobca poukázal na primeranosť zmluvnej pokuty vzhľadom na analógiu iuris § 3a ods. 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktoré je možné aplikovať aj pre prípady poskytnutia mobilného zariadenia telekomunikačným operátorom, nakoľko toto mobilné zariadenie je fakticky financované a poskytnuté za výhodnú cenu a ide o prvotný náklad žalobcu, ktorý sa žalobcovi vráti až prostredníctvom postupných platieb a plnení od žalovaného. V prípade poskytnutia mobilného telefónneho zariadenia v hodnote 500 eur by bola primeraná zmluvná pokuta 1.000 eur, ktorá by pozostávala zo sumy 500 eur z titulu hodnoty poskytnutého telefónneho zariadenia a 500 eur z titulu sankcie za porušenie povinnosti a teda žalobca si neuplatňuje zmluvnú pokutu až v takej výške, ako by mu prípadne ust. § 3a nariadenia vlády umožňovalo a z tohto dôvodu uplatňovaná zmluvná pokuta nemôže byť neprijateľná, pokiaľ samotný zákonodarca určil, že sankcia môže byť vyššia.

Na záver žalobca uviedol, že prípade, ak by súd neuznal nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že právnemu predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. Právny predchodca žalobcu fakticky financoval mobilné zariadenie, ktoré si žalovaný sám vybral a poskytol mu toto zariadenie za výhodnejšiu úvodnú sumu. Žalovaný mal predmetné mobilné zariadenie uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodrжал. Právny predchodca by neposkytol dotáciu do mobilného zariadenia žalovanému, ak by sa tak žalovaný sám nerozhodol. Týmto právnemu predchodcovi žalobcu vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by žalovaný dodrжал svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy a riadne plnil počas celej doby viazanosti. V prípade ak by súd neuznal nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty v žiadnej výške, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že právnemu predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého mobilného telefónu/koncového zariadenia a preto by mal súd priznať žalobcovi zmluvnú pokutu minimálne do výšky spôsobenej skutočnej škody. Žalovaný sa zaviazal uhradiť právnemu predchodcovi žalobcu zmluvnú pokutu pri kumulatívnom splnení podmienok a to, že poruší určené povinnosti a to najmä povinnosť riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a iné povinnosti uvedené vo Všeobecných obchodných podmienkach a právny predchodca žalobcu po porušovaní povinností žalovaného vyplývajúcich mu zo zmluvy a dodatku pristúpi k vypojeniu SIM karty, pričom v zmysle Všeobecných podmienok mohol právny predchodca žalobcu odstúpiť od zmluvy len v taxatívne uvedených prípadoch. Široké a demonštratívne vymedzenie povinností žalovaného, porušenie ktorých zakladá právo žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty je konkretizované ďalšou podmienkou, ktorou je následné vypojenie SIM karty, ku ktorému vypojeniu môže dôjsť len na základe splnenia taxatívne vymedzených podmienok. Samotné porušenie akejkolvek povinnosti nezakladá žalobcovi právo na uplatnenie zmluvnej pokuty či inej sankcie, uplatnenie zmluvnej pokuty zo strany žalobcu je možné až na základe vypojenia SIM karty.

Zo zmluvy o pripojení k mobilnému telefónu Sony Ericsson K550i zo dňa 19.12.2007 a zo zmluvy o pripojení k telekomunikačnému zariadeniu Nokia X3 Touch and Type zo dňa 9.12.2010 uzavretými medzi právnym predchodcom žalobcu ako podnikom a žalovaným ako účastníkom, fyzickou osobou nepodnikateľom podľa § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov vyplýva, že tieto boli uzavreté na čas neurčitý, že cena za poskytované služby je stanovená cenníkom.

Podľa bodu 1 dodatku k zmluve o pripojení k telekomunikačnému zariadeniu Sony Ericsson CEDAR zo dňa 3.11.2010 a dodatku k zmluve o pripojení k telekomunikačnému zariadeniu Nokia X3 Touch and Type zo dňa 9.12.2010 jeho predmetom bola aktivácia služieb uvedených v tabuľke dodatku (písm. a) dodatku), záväzok podniku zabezpečiť účastníkovi predaj zľavneného mobilného telefónu uvedeného v tabuľke (písm. c) dodatku), záväzok žalovaného riadne a včas platiť podniku cenu služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami, osobitnými podmienkami a platným cenníkom (písm. b) dodatku).

Z tabuľky č. 1 dodatkov súd zistil, že dĺžka viazanosti bola dohodnutá na 24 mesiacov a suma zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur/7.499,87 Sk.

Podľa bodu 4 dodatkov k zmluve v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. VOP alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku.

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúru č. 7113060277 zo dňa 22.12. 2011 s dátumom splatnosti 09.01.2012 na sumu 497,90 eur predstavujúcu zmluvnú pokutu. Ďalej faktúru č. 7102818987 zo dňa 22.3.2011, na sumu 2,50 eur, splatnú dňa 9.4.2011, faktúru č. 71017242466 zo dňa 22.2.2011 na sumu 293,27 eur, splatnú dňa 9.3.2011, faktúru č. 7100681359 zo dňa 22.1.2011 na sumu 62,38 eur, splatnú dňa 9.2.2011, faktúru č. 7011938011 zo dňa 22.12.2010 na sumu 97,20 eur, splatnú dňa 11.1.2011.

Pohľadávka voči žalovanému bola na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013, registrovanej aj na tunajšom súde, čím je preukázaná legitimácia žalobcu v tomto konaní.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 naradenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 43 ods. 1 zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 5 písm. b) zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá podľa ust. § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. zmluva o pripojení v zmysle dodatku s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky a že právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému vyššie uvedené faktúry, vrátane faktúry č. 7113060277, ktorou mu vyúčtoval dojednanú zmluvnú pokutu.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o pripojení zo dňa 19.12.2007 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o pripojení zo dňa 9.12.2010 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť

oboznámíť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v prípade zmluvy o pripojení zo dňa 19.12.2007 s odkazom na ustanovenie § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko ide o zmluvy, ktoré uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný právnym predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o pripojení v znení dodatku k zmluve.

Nárok uplatnený žalobcom na zaplatenie zmluvnej pokuty tak ako bola žalovanému vyúčtovaná vyššie uvedenou faktúrou, ktorý nárok žalobcu v žalobnom návrhu odvodzoval od skutočnosti, že žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce pre neho z dojednaného zmluvného záväzku a to konkrétne, že riadne a včas neuhradil cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k vypojeniu jeho SIM karty, pričom v ostatnom písomnom vyjadrení uviedol aj ďalšie skutočnosti odôvodňujúce jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o pripojení a dodatkov k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých dodatkoch a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že ju uzatváral ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovaného zo zmlúv a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti. Dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaný len uskutočnil nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovaného zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností.

V danej právnej veci si žalobca uplatňuje nárok z titulu zmluvnej pokuty ako sa ňou súd zaoberal vyššie, pričom sa jedná o dojednanie, ktoré bolo viacerými rozhodnutia súdov a to aj tunajšieho vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 9C/53/2012, 3C/151/2012).

Súd poukazuje na ustanovenie § 53a ods. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53a je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok.

Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (čl. 7 ods. 1 smernice).

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 smernice). Citované ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku, teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011).

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú, takáto zmluvná podmienka je neplatná, jedná sa o absolútnu neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom výslovne zakázaný a priznanie plnenie z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom, ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Súd je povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú už skôr judikoval. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejмый a rešpektovaný subjektmi práva, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

S ohľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že nárok uplatnený žalobcom z titulu zmluvnej pokuty nemožno žalobcovi priznať, nakoľko sa jedná o nárok z absolútne neplatnej neprijateľnej podmienky určenej súdom, preto žalobu v tejto časti spolu s príslušenstvom zamietol.

Napriek vyššie uvedenému súd ohľadom skutočností uvádzaných žalobcom v ostatnom písomnom vyjadrení poznamenáva, že skutočnosť, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému zľavnené telekomunikačné zariadenie, resp. že mu umožnil na základe dodatku k zmluve kúpu za ním určenú zníženú kúpnu cenu, v danom prípade 1 euro, považuje za prejav jeho marketingovej a obchodnej stratégie na trhu mobilných operátorov, keď je nepochybné, že k takémuto kroku, resp. k predaju za takýchto podmienok nebol nijako donucovaný, bolo to jeho dobrovoľné rozhodnutie podľa názoru súdu zamerané výhradne na účel získania klientov. Z rovnakých dôvodov neobstojí preto ani tvrdenie žalobcu o preventívnej funkcii dojednanej zmluvnej pokuty a prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty. Čo sa týka

žalobcom uvádzanej možnosti žalovaného ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty výberom zmluvy bez kúpy akciového telefónu a v prípade kúpy výberom mobilného telefónu a výškou dotácie zo strany predchodcu žalobcu na kúpnu cenu súd uvádza, že z dodatku k zmluve o pripojení nevyplýva, žeby žalovaný pri kúpe tzv. akciového telefónu bol oboznámený so skutočnou, reálnou cenou mobilného telefónu a ani skutočnosť, že žalovaný mal poskytnuté mobilné zariadenie uhradiť počas doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo nedodržel, žiadne takéto prehlásenie, resp. dojednanie o úhrade skutočnej ceny zariadenia sa nenachádza ani v zmluve ani v dodatku, či všeobecných podmienkach. Z uvedených listín vyplýva jedine povinnosť žalovaného platiť poplatok za vybraný paušál, no nie sú tam žiadne ustanovenia o predaji telefónu na splátky počas doby viazanosti, dohodnuté mesačné splátky boli poplatkami za poskytované služby v rámci vybraného paušálu. K ďalším skutočnostiam uvádzaným žalobcom k primeranosti zmluvnej pokuty s odkazom na § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. súd poznamenáva, že uvedené ustanovenie pojednáva o spotrebiteľských zmluvách, predmetom ktorých je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, čo v danej veci nie je splnené, nakoľko predmetom zmluvy medzi predchodcom žalobcu a žalovaným bolo poskytnutie dojednaných telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách a predaj tzv. akciového mobilného telefónu. Taktiež má súd za to, že tvrdenie žalobcu, že v prípade nepriznania nároku na zaplatenie celej zmluvnej pokuty má nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia samo osebe takéto právo nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie.

Ďalším žalobcom uplatňovaným nárokom bol nárok na zaplatenie sumy 2,50 eur za upomienku tak ako bola predmetná suma účtovaná faktúrou č. 7102818987 a faktúrou číslo 7101742466, spolu v sume 5 eur. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Navrhovateľ - žalobca je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienku, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 450,35 ktorá suma predstavuje žalobcom uplatnenú sumu pozostávajúcu z istiny 953,25 eur zníženej o zmluvnú pokutu a poplatky za upomienku spolu v sume 502,90 eur ako sa nimi súd zaoberal vyššie.

Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni splatnosti jednotlivých faktúr dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania za žalované obdobia, v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to vo výške 9% ročne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca mal v konaní úspech 47%, teda v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel, neúspech v časti 53%, ktorý predstavuje úspech žalovaného, preto súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.